

STATUT

Sindikata železniškega prometa Slovenije

Na podlagi 76. člena Ustave Republike Slovenije (Ur. list RS št. 33/91, 42/97, 66/2000, 24/2003, 69/2004, 68/2006) je skupščina Sindikata železniškega prometa Slovenije dne 11. 5. 2022 sprejela predlog sprememb in dopolnitev Statuta SŽPS ter na podlagi teh sprememb tudi naslednji čistopis:

S T A T U T

Sindikata železniškega prometa Slovenije

I. TEMELJNE DOLOČBE

1. člen

Sindikat železniškega prometa Slovenije (v nadaljnjem besedilu: sindikat) je neodvisna delavska organizacija delavcev zaposlenih pri železnicah.

Sindikat je bil ustanovljen na ustanovni konferenci dne 22.1.1990.

2. člen

Sindikat deluje neodvisno od političnih strank, organov oblasti in delodajalca.

3. člen

Namen ustanovitve in delovanje sindikata je varovanje in izboljšanje družbenega, ekonomskega in socialnega položaja članov ter varovanje njihovih pravic na podlagi dela in iz dela in iz delovnega razmerja.

Sindikat svoje naloge in cilje uresničuje s sklepanjem kolektivnih pogodb in dogovorov z delodajalcem, z nadzorom nad izvajanjem teh pogodb in dogovorov ter organiziranjem vseh oblik sindikalnega boja.

II. STATUSNE DOLOČBE

4. člen

Ime sindikata se glasi: SINDIKAT ŽELEZNIŠKEGA PROMETA SLOVENIJE.

Skrajšano ime sindikata je SŽPS.

Sedež sindikata je v Ljubljani, Trg OF 7.

5. člen

Sindikat je pravna oseba s pravicami in obveznostmi, ki jih določajo mednarodne konvencije, ustava, zakoni in ta statut.

6. člen

Sindikat ima okrogel žig, ki ima ob krožnici napis SINDIKAT ŽELEZNIŠKEGA PROMETA SLOVENIJE, v sredini pa ima znak sindikata: stoječ, v desno nagnjen železniški signalni loparček, na zgornjem in spodnjem robu ploskve loparčka se pričneta kraka stilizirane črke S, ki se proti koncu debelita.

Območni odbori imajo svoje žige enake oblike in z enakim napisom ter z dodatno navedbo imena območnega odbora.

7. člen

Sindikat zastopa in predstavlja predsednik sindikata.

Območno organizacijo sindikata zastopa in predstavlja predsednik območnega odbora.

8. člen

Sindikat se lahko združuje in povezuje z drugimi sindikalnimi organizacijami.

III. ČLANSTVO

1. Vstop v članstvo

9. člen

Član sindikata lahko postane vsak delavec, zaposlen v družbah v skupini Slovenske železnice, v javni agenciji za železniški promet in drugih družbah, ki se ukvarjajo z dejavnostjo železniškega prometa, če pri sindikatu poda pristopno izjavo za sprejem v članstvo in v preteklosti ni deloval v nasprotju z interesi in vizijo SŽPS.

O sprejemu v članstvo SŽPS odloči vsak predsednik OO na svojem območju. V primeru negativnega mnenja OO-ja, dokončno odločitev o članstvu sprejme GO SŽPS. Če je odločitev GO SŽPS pozitivna, potem GO SŽPS določi tudi, v kateri OO bo postal novi član.

Ne glede na dejavnost se sindikatu lahko pridružijo tudi druge, že formirane sindikalne organizacije ali skupine. Medsebojna razmerja z takšnimi sindikalnimi organizacijami ali skupinami se morajo urediti s posebno pogodbo o medsebojnih razmerjih. Takšno pogodbo podpiše predsednik SŽPS po predhodni odobritvi Glavnega odbora SŽPS. Odločitev Glavnega odbora o tem mora biti sprejeta z najmanj 2/3 večino vseh članov Glavnega odbora.

10. člen

Skupščina sindikata lahko posameznika imenuje za častnega člana sindikata, če je ta kakorkoli znatno pripomogel k delu in razvoju sindikata in uveljavljanju pravic članov sindikata.

Za častnega člana, ki ni član sindikata, ne veljajo določbe tega statuta (13. člen) in drugih splošnih aktov, ki se nanašajo na dolžnosti člana sindikata.

11. člen

Članstvo v sindikatu se praviloma izkazuje s člansko izkaznico, ki jo član prejme po vstopu v sindikat.

Evidenco o članstvu za območno organizacijo vodi območni odbor. Enotno evidenco članstva vodi glavni odbor na podlagi pristopnih in izstopnih izjav.

2. Pravice in dolžnosti člana sindikata

12. člen

Član sindikata ima pravico:

- boriti se za interese članov sindikata,
- voliti in biti voljen v organe sindikata v skladu s posebnim splošnim aktom,
- dajati mnenja, pobude in predloge,
- prejemati denarne podpore v skladu s tem statutom in posebnim splošnim aktom,
- do brezplačne pravne pomoči v skladu s posebnim splošnim aktom,
- druge pravice v skladu s splošnimi akti sindikata in sklepi organov sindikata,
- koristiti počitniške kapacitete, ki so v lasti oziroma upravljanju sindikata.

Pravice iz tega člena član lahko koristi samo, če redno plačuje članarino.

13. člen

Član sindikata je dolžan:

- redno plačevati članarino,
- udeleževati se stavk in drugih organiziranih oblik sindikalnega boja,
- delovati v skladu z določbami tega statuta in drugimi splošnimi akti sindikata ter sklepi organov sindikata,
- izvrševati naloge, za katere je zadolžen na podlagi tega statuta in drugih splošnih aktov sindikata ter na podlagi sklepov organov sindikata.

3. Prenehanje članstva

14. člen

Članstvo v sindikatu preneha s smrtjo, prenehanjem delovnega razmerja, izstopom ali izključitvijo.

15. člen

Članstvo v sindikatu preneha tudi v primeru, če član dva meseca v enem koledarskem letu ne plača članarine. To ne velja za primere tistih članov, ki zgolj začasno ne plačujejo članarine, in sicer člane, ki služijo vojaški rok, člane, ki so na porodniškem dopustu ali očetovskem dopustu in člane, za katere tako določi glavni odbor sindikata.

Sklep o prenehanju članstva izda predsednik sindikata.

16. člen

Če delovno razmerje preneha zaradi upokojitve, članstvo ne preneha, če član poda izjavo, da še naprej želi ostati član sindikata.

S podpisom posebne pristopne izjave za upokojence se določi višina in način plačevanja članarine. Posebna pristopna izjava je priloga Statuta.

Za upokojene člane sindikata, ki ostanejo člani sindikata, ne veljajo določbe 2, 4, 5 in 6. alineje 12. člena ter 2. in 3. alineje 13. člena statuta SŽPS.

Član sindikata upokojenec se s pisno pristopno izjavo za člane-upokojence SŽPS obveže k "višini in načinu plačevanja članarine in pripadnosti OO in pravicami in dolžnostmi kot član sindikata-upokojenec".

Član, katerega delo pri delodajalcu postane začasno ali trajno nepotrebno, ima pravico do pravne in druge pomoči za pridobitev nove zaposlitve v 6 mesecih od dneva, ko je bil razglašen za trajni delovni presežek.

17. člen

Vsak član lahko prostovoljno in v vsakem času izstopi iz sindikata.

18. člen

Član sindikata je lahko izključen, če ne izpolnjuje dolžnosti člana sindikata (13. člen), če deluje v nasprotju z interesi sindikata ali krši določila tega statuta in drugih splošnih aktov sindikata.

Izključeni član lahko v 15 dneh od prejema sklepa o izključitvi vloži ugovor pri glavnem odboru sindikata, ki mora v roku 30 dni odločati o ugovoru.

Odločitev glavnega odbora sindikata je dokončna.

IV. ORGANIZACIJA SINDIKATA

19. člen

Sindikata je organiziran enotno na področju železnic.

Organizacijske enote sindikata so regijske organizacije in sicer postojnska, ljubljanska in mariborska regija ter območne organizacije, o katerih ustanavljanju odloča glavni odbor.

Organizacijske enote sindikata so tudi osnovne enote, ki so organizirane na področju celotnih železnic, če so ustanovljene za uveljavljanje interesov posameznih istovrstnih ali primerljivih delovnih mest, njihova ustanovitev zgolj v posameznem krajevnem območju pa ni smiselna. O ustanovitvi teh organizacij odloča glavni odbor.

Glede pravic, obveznosti, nalog in pristojnosti so osnovne enote iz predhodnega odstavka izenačene z območnimi organizacijami, odbori teh enot pa z območnimi odbori.

Območne organizacije se lahko združujejo in ustanavljajo enotne območne odbore, če o tem soglašata glavni odbor.

20. člen

Organi sindikata so: skupščina, glavni odbor, kolegij predsednika sindikata, regijske organizacije, območne organizacije in nadzorni odbor, ter stalne ali začasne komisije, ki jih ustanovi skupščina, glavni ali območni odbor.

1. Skupščina

21. člen

Najvišji organ sindikata je skupščina, ki jo sestavljajo izvoljeni in imenovani delegati območnih organizacij sindikata ter delegati pridruženih sindikalnih organizacij. Vsaka območna organizacija je upravičena do enega delegata na vsakih začetih 30 članov sindikata, najmanj pa enega, število delegatov pridruženih sindikalnih organizacij pa se določi s pridružitveno pogodbo.

Skupno število vseh delegatov iz vseh pridruženih sindikalnih organizacij ne more preseči polovice števila vseh delegatov skupščine.

Za določitev števila delegatov v skupščini se upoštevajo podatki o številu članov, ki so bili evidentirani 30 dni pred sejo skupščine.

22. člen

Skupščina ima naslednje naloge in pristojnosti:

- sprejema statut in druge splošne akte sindikata, ter njihove spremembe in dopolnitve in jih tudi razlaga,
- sprejema usmeritve, programe in plane sindikata,
- sprejema finančni načrt in zaključni račun,
- voli in razrešuje predsednika sindikata,
- potrjuje imenovanja in razrešitve, dveh podpredsednikov sindikata, sekretarja, koordinatorja GO ter štirih članov nadzornega odbora,
- imenuje častne člane sindikata,
- voli in razrešuje predsednika nadzornega odbora,
- voli in razrešuje predsednike in člane komisij, ki jih ustanovi,
- obravnava poročila glavnega in nadzornega odbora, ter drugih odborov in komisij,
- na predlog glavnega odbora odloča o združevanju z drugimi sindikati,
- opravlja druge naloge v skladu s tem statutom in drugimi splošnimi akti sindikata.

23. člen

Skupščino po potrebi, najmanj pa enkrat letno, na lastno pobudo ali na pisno zahtevo območnega ali nadzornega odbora sklicuje predsednik sindikata, v njegovi odsotnosti pa za to pooblaščen podpredsednik. Če predsednik na zahtevo območnega odbora ali nadzornega odbora skupščine ne skliče v 15 dneh, smeta skupščino sklicati sama.

Delo skupščine vodi tričlansko delovno predsedstvo, ki ga izvolijo delegati na vsaki seji skupščine.

24. člen

Skupščina je sklepčna, če je prisotnih več kot polovica vseh delegatov. Skupščina sprejema sklepe z navadno večino vseh prisotnih delegatov, razen pri sprejemanju statuta in njegovih sprememb in dopolnitev, kjer je potrebna dvotretjinska večina. Glasovanje je javno, razen če se delegati pred glasovanjem o posameznem predlogu odločijo drugače.

25. člen

Delo skupščine se podrobno uredi s poslovníkom.

2. Glavni odbor sindikata

26. člen

Sindikata med dvema skupščinama vodi glavni odbor, ki ga po funkciji sestavljajo predsedniki vseh območnih organizacij ali njihovi namestniki ali zastopniki, predsednik, sekretar sindikata, koordinator GO ter oba podpredsednika, kadar le ti niso hkrati tudi predsedniki območnih organizacij.

27. člen

Glavni odbor sindikata ima naslednje naloge in pristojnosti:

- zagotavlja izvajanje in spoštovanje določb tega statuta in drugih splošnih aktov, ter usmeritev, programov in planov sindikata,
- pripravlja gradivo za skupščino SŽPS,
- obravnava družbeni, ekonomski in socialni položaj članstva in pripravlja ustrezne predloge za izboljšanje le-tega,
- po preučitvi predloga Kolektivne pogodbe pooblašča predsednika sindikata za podpis le-te,
- sprejema ukrepe za izvajanje sprejetih usmeritev, programov in planov,
- pri delodajalcu posreduje in uveljavlja dogovorjene sindikalne zahteve in se pogaja z njim,
- odloča o uvedbi stavke,
- odloča o potrebah po sklepanju pogodb o delu za opravljanje strokovnih in administrativnih del,
- odloča kot drugostopenjski organ o pravicah, obveznostih in odgovornostih članov,
- imenuje in razrešuje stalne in občasne odbore in komisije in določa njihove naloge,
- izdaja sindikalno glasilo,
- razpolaga s sredstvi za namene, kot je to določeno s statutom in drugimi splošnimi akti sindikata ter programi in finančnim načrtom,
- usklajuje delo območnih odborov in jim daje smernice in navodila za njihovo delo,
- opravlja druge naloge v skladu s tem statutom in drugimi splošnimi akti sindikata in za katere ni izrecno pristojna skupščina.

28. člen

Glavni odbor sindikata dela na sejah, ki jih sklicuje predsednik sindikata, v njegovi odsotnosti pa pooblaščen podpredsednik. Seji glavnega odbora predseduje predsednik SŽPS, v njegovi odsotnosti pa za to pooblaščen podpredsednik SŽPS, ali sekretar SŽPS, koordinator GO ali od predsednika SŽPS pooblaščen član glavnega odbora.

V izjemnih primerih glavni odbor lahko odloča na korespondenčnih sejah, ki jih vodi predsednik sindikata ali v njegovi odsotnosti v ta namen pooblaščen podpredsednik ali sekretar sindikata.

29. člen

Glavni odbor sindikata je sklepčen, če je na njem navzočih več kot polovica članov. Sklepe sprejema z navadno večino prisotnih članov. Glasovanje je javno. Člani glavnega odbora sindikata pa se lahko odločijo, da o posameznem vprašanju glasujejo tajno.

3. Regijske organizacije

29.a člen

Regijska organizacija je organizacija, v katero so vključene območne organizacije posamezne regije. SŽPS ima tako tri regijske organizacije, in sicer postojnsko, ljubljansko in mariborsko. Vsaka regijska organizacija ima svoj regijski odbor, ki ga sestavljajo predsedniki območnih organizacij posamezne regije. Ti izmed sebe izberejo svojega predsednika in podpredsednika, oziroma lahko ob soglasju vseh predsednikov OO za predsednika in podpredsednika izberejo člana sindikata, ki ni predsednik OO.

Regijska organizacija ima naslednje naloge in pristojnosti:

- skrbi za izvajanje splošnih aktov, usmeritev, programov in planov sindikata na terenu,
- organizira članske sestanke posameznih območnih organizacij, na katerih obvešča članstvo o svojem delovanju, pojasnjuje usmeritve, programe in plane ter sprejema mnenja, pobude in predloge za izboljšanje sindikalnega delovanja, ter jih posreduje glavnemu odboru sindikata,
- agitira za pridobivanje novih članov,
- nudi pomoč članom pri uveljavljanju njihovih sindikalnih pravic in pravic iz delovnega razmerja,
- izvaja naloge in aktivnosti, ki jih naloži glavni odbor sindikata,
- opravlja druge naloge na podlagi sklepov in navodil glavnega odbora sindikata.

4. Območni odbor

30. člen

Območni odbor ima naslednje naloge in pristojnosti:

- skrbi za izvajanje splošnih aktov, usmeritev, programov in planov sindikata na terenu,
- organizira članske sestanke, na katerih obvešča članstvo o svojem delovanju, pojasnjuje usmeritve, programe in plane ter sprejema mnenja, pobude in predloge za izboljšanje sindikalnega delovanja, ter jih posreduje glavnemu odboru sindikata,
- agitira za pridobivanje novih članov,
- nudi pomoč članom pri uveljavljanju njihovih sindikalnih pravic in pravic iz delovnega razmerja,
- razpolaga s sredstvi za namene kot je to določeno s statutom in drugimi splošnimi akti sindikata ter programi in finančnim načrtom,
- izvaja naloge in aktivnosti, ki mu jih naloži glavni odbor,
- daje soglasje - mnenja za nove člane za območja, ki jih pokriva,
- opravlja druge naloge v skladu s tem statutom in drugimi splošnimi akti sindikata.

31. člen

Območni odbor dela na sejah, ki jih sklicuje in vodi predsednik območnega odbora, v njegovi odsotnosti pa podpredsednik.

32. člen

Območni odbor je sklepčen, če je na njem navzočih več kot polovica članov. Območni odbor sprejema sklepe z večino navzočih članov. Glasovanje je javno.

5. Kolegij predsednika sindikata

33. člen:

Kolegij predsednika je posvetovalno-izvršilni organ predsednika sindikata, ki ga sestavljajo predsednik sindikata, podpredsednika, sekretar in koordinator GO. Predsednik sindikata lahko za posamezne projekte ali naloge, po potrebi število članov kolegija popolni še z dodatnimi člani.

Predsednik sindikata je pristojen za sklicevanje sej in za razdelitev dela članom kolegija predsednika.

34. člen:

Kolegij predsednika ima sledeče naloge in pristojnosti:

- izvršuje naloge, ki izhajajo iz sklepov Skupščine in GO SŽPS,
- izvaja naloge, ki jih operativno določi predsednik sindikata,
- spremlja področno delovanje sindikata,
- pripravlja smernice delovanja sindikata,
- skrbi za pretok informacij med sindikalnim članstvom.

6. Nadzorni odbor

35. člen

Skupščina za štiriletno mandatno obdobje izvoli predsednika nadzornega odbora, le-ta imenuje štiri člane iz različnih območnih organizacij.

Nadzorni odbor je sklepčen, ko je prisotna večina članov.

Nadzorni odbor pregleduje in kontrolira finančno in materialno poslovanje sindikata. V zvezi s svojimi ugotovitvami daje glavnemu odboru predloge za sprejem določenih ukrepov, skupščini sindikata pa daje poročilo in predloge.

36. člen

V vsaki območni organizaciji člani na neposrednih in tajnih volitvah za štiriletno mandatno obdobje izvolijo predsednika nadzornega odbora, le-ta imenuje še dva člana.

37. člen

Operativni nadzor nad finančnim in materialnim poslovanjem območnega odbora opravlja nadzorni odbor te območne organizacije, ki v zvezi s svojimi ugotovitvami daje poročila in predloge za sprejem določenih ukrepov na članskem sestanku.

Nadzorni odbor je sklepčen, ko je prisotna večina članov.

38. člen

Delo nadzornih odborov se podrobneje opredeli s poslovníkom, ki ga sprejme skupščina.

7. Članski sestanek

39. člen

Vprašanja svojega družbenega, ekonomskega in socialnega položaja, ki izhaja iz delovnega razmerja ter predpisov o socialni varnosti, obravnavajo člani območnih organizacij na članskih sestankih, ki jih sklicuje predsednik območnega odbora za območno organizacijo najmanj enkrat letno.

Predsednik območnega odbora je dolžan sklicati članski sestanek na predlog najmanj 1/3 članov v območni organizaciji ali na zahtevo nadzornega odbora območne organizacije.

Člani sindikata na članskem sestanku dajejo mnenja, pobude in predloge, ter opravljajo druge naloge v skladu s svojimi interesi in določbami tega statuta in splošnih aktov sindikata.

V. ODGOVORNOST ZA OPRAVLJANJE FUNKCIJ

40. člen

Pristojni organi sindikata so dolžni obravnavati predloge in pobude članov sindikata in jih obveščati o sprejetih ukrepih v zvezi s tem.

41. člen

Člani sindikata, ki so izvoljeni ali imenovani v organe sindikata, so dolžni vestno in po svojih najboljših močeh, ter v interesu članov sindikata izpolnjevati svoje obveznosti.

Člani sindikata lahko odpokličejo posameznega delegata oziroma člana organa, če ta zanemarja svojo dolžnost in sicer po enakem postopku kot so ga izvolili.

VI. VODENJE

42. člen

Delo sindikata organizira in vodi predsednik sindikata, ki:

- zastopa sindikat pri sklepanju pravnih poslov na podlagi in v okviru sklepov skupščine ali glavnega odbora,

- predstavlja sindikat navzven,
- zagotavlja uresničevanje sklepov skupščine in glavnega odbora,
- sklicuje in vodi seje kolegija predsednika sindikata,
- po potrebi pooblašča posamezne člane glavnega odbora za izvršitev nalog, ki so sicer v njegovi pristojnosti,
- imenuje dva podpredsednika, sekretarja in koordinatorja GO,
- skrbi za sodelovanje z drugimi sindikati in sindikalnimi zvezami,
- izvršuje naloge, ki so mu določene z drugimi akti.

43. člen

Koordinacijo dela organov sindikata in zunanjih sodelavcev vodi sekretar sindikata, ki:

- tesno sodeluje s komisijami, ki so ustanovljene,
- zagotavlja pripravo gradiv in predlogov potrebnih za delo organov sindikata,
- po pooblastilu glavnega odbora je podpisnik računov,
- kontrolira delo izplačilne blagajne in je soodgovoren za izvajanje finančnega plana,
- skrbi za pravočasno pošiljanje pošte, zapisnikov in plačilo računov,
- v sodelovanju s predsednikom območnega odbora članom sindikata, ki potrebujejo pravno pomoč, izdaja napotnice za odvetnika,
- v soglasju s predsednikom naroča literaturo, ki je potrebna za delo sindikata,
- skrbi za arhiviranje podatkov,
- izvršuje naloge, ki so mu določene z drugimi akti.

VII. STAVKE

44. člen

Zaradi doseganja ciljev iz 3. člena tega statuta, ter sprejetih usmeritev, programov in planov se člani poslužujejo stavk z namenom, da pri delodajalcu uveljavijo svoje pravice ter izboljšanje svojega družbenega, ekonomskega in socialnega položaja.

Stavke so opozorilne, solidarnostne ali generalne in trajajo toliko časa, kolikor določi stavkovni odbor.

45. člen

O uvedbi stavke odloča glavni odbor sindikata. Vlogo stavkovnega odbora opravlja glavni odbor sindikata.

Stavko organizira in vodi stavkovni odbor v skladu z zakonom in kolektivno pogodbo.

46. člen

Odločitev pristojnega organa o uvedbi stavke so dolžni spoštovati vsi člani sindikata.

VIII. SREDSTVA SINDIKATA

47. člen

Sindikat pridobiva sredstva pretežno iz članarine.

48. člen

Z zbranimi sredstvi razpolagajo območni odbori in glavni odbor sindikata v skladu s pravilnikom in finančnim načrtom za tekoče leto.

49. člen

Člani sindikata imajo pravico do socialnih in drugih pomoči v skladu z določbami Pravilnika o izplačevanju denarnih pomoči.

50. člen

Stroški, ki nastanejo ob stavki, se krijejo iz stavkovnega sklada.

IX. PRAVNA ZAŠČITA ČLANA

51. člen

Vsak član sindikata je upravičen do brezplačne pravne ali druge ustrezne pomoči v sporih, ki izvirajo iz delovnega razmerja, socialnega ali pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

52. člen

Sindikata lahko odreče pravno pomoč v primeru, ko gre za očitno zlorabo te pravice (vinjenost na delovnem mestu, uživanje mamil, odtujevanje, ipd.), o čemer odloča glavni odbor, oziroma če član ne plačuje članarine.

X. PRENEHANJE SINDIKATA

53. člen

Sindikata preneha, če skupščina z dvotretjinsko večino vseh delegatov sklene, da se ga razpusti. Sredstva, ki ostanejo po poravnavi obveznosti, se razdelijo članom sindikata po enakih delih.

XI. PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

54. člen

Spremembe oziroma dopolnitve aktov sindikata lahko predlaga vsak član sindikata ali organ sindikata, ki jih mora predhodno pisno posredovati v mnenje Statutarni komisiji sindikata. Statutarna komisija mora ugotoviti, ali so predlagane spremembe oziroma dopolnitve aktov sindikata morebiti v nasprotju z Ustavo RS, veljavno zakonodajo ter ostalimi veljavnimi akti sindikata.

55. člen

Ta statut začne veljati z dnem, ko ga sprejme skupščina sindikata.

**Predsednik
Milorad Šljivić**

